1

Да се инвентира и заплати по 200 лв. баснята — 30 басни, 6000 лв. Ст.

8. IV. 943.

Георги Райчевъ

Басни

Инв. № 73 / 8.V.1943.

Центр. Държ. Истор. Архив

2

К В А Р Т Е Т Ъ.

Немирната маймуна,
Оселътъ,
Козелътъ
И кривокраката Мецуна
Намислиха веднажъ да устроятъ квартетъ.
Цигулки взеха,басъ и ноти на грамада,
Па спрѣха подъ липитѣ,срѣдъ една ливада
Съсъ музика да смаятъ Божий свѣтъ.
Но блъскатъ лъковетѣ,мжчатъ се,уви,
Квартетътъ не върви!
-Ахъ,ий чакайте,напразно ний хабиме сили!-
-Викна маймуната.-Каква ти музика отъ васъ,
Когато лошо сте се наредили!
Ти,Мецо,тукъ седни съсъ своя контрабасъ,
Козелътъ тамъ,а пъкъ насреща-азъ
И гледайте тогазъ
Какъ всички отъ свирнята ще се смаятъ--
Гори и планини ще заиграятъ!"
Размѣстиха се тѣ натамъ-натукъ,
Ала квартетътъ не върви--на пукъ!
-Почакайте,намѣрихъ леснината,
-Каза магарето,-елате на една страна
Да седнемъ всички--тъй ще е отличчно."
Послушаха го,редомъ чинно и прилично
Насѣдаха--пакъ нищо не стана.
Новъ викъ,разправи
Кой де да седне,що да прави.

~~Ке~~

Не щешъ ли,славей прилетѣ на този шумъ
И всички го замолиха за умъ.
-О,имай,казаха му,-часъ търпение,
Ела ни нареди квартета;жалъ:
Ний ноти имаме и инструменти Господь далъ--
Не знаемъ какъ да седнемъ салъ!" .
-На музиканта трѣбва даръ,умение
И по-голѣма точность на ушитѣ!-
Така имъ славеятъ отсѣди,-
А вий,другари,както щете да седите--
За музиканти нѣма да ви бѫде!

=o= =o= =o=

ВЪЛКЪ И КУКУВИЦА.

-Прости,сестра,каза на кукувицата вълкътъ-
Покой напразно дирихъ въ този кътъ-
И псета и човѣци тукъ
По-лоши сѫ единъ отъ другъ:
Ти ангелъ ако щѣшъ бѫди
Тѣмъ пакъ не можешъ угоди!"
А кукувицата попита:
-Ами далечъ ли по свѣта ще се зарѣешъ?
И де е тазъ страна честита,
Благословена
И този народъ съ когото въ миръ ще проживѣешъ?
-Къмъ лесоветѣ на Аркадия щастлива
Въвъ своя пѫть ще се стремя-
Сестрице,туй е то земя!
Тамъ,казватъ,било вѣченъ миръ и свобода;
Въ рѣкитѣ--млѣко е вмѣсто вода,
А хората сѫ като братя и не знаятъ
Раздоръ що значи,ни война-
Съ една речь тамъ е просто раятъ
И царството на златни времена!
Дори разказватъ още,че въ оназъ страна
И псетата ни хапятъ,нито лаятъ!
Прощавай и съсъ зло недѣй ме споменава!
Ахъ,какъ ще заживѣя тамъ азъ,Боже мой!-
Въвъ миръ,доволство и покой!
Не както тукъ:цѣлъ день съсъ страхъ вървишъ,

А нощемъ пъкъ не смѣешъ да заспишъ...
-На добъръ пѫть! Бѫди, съседе, живъ и здравъ,-
Отвърна кукувицата,-но чуй, а своя нравъ
И своитѣ зѫби ти ще ли промѣнищъ?
-Да промѣня?! Какъ глупаво ти сѫдишъ!
-Тогавѣ помни--ти тамъ и безъ кожухъ ще бѫдешъ

Тозъ, който лошъ си е открай
Най-много противъ другитѣ роптай:
За него свесенъ нѣма ни единъ,
А пъкъ най-лошиятъ е той заминъ!

=o= =o= =o=

Г Р А Д И Н А Р Ь И Ф И Л О С О Ф Ъ.

Единъ работникъ-градинарь,на пролѣть рано,
Лехитѣ си така превърна редъ по редъ,
Като че въ тѣхъ имане бѣше закопано.
Той бѣше работливъ и якъ на гледъ--
Съ картофи само петдесеть лехи отвади!
Не щешъ ли,Богъ съседъ му даде
Единъ прочутъ любитель на бахчи --
Приятель на природата нареченъ
И недоученъ философъ,току-речи
По книга само/както всички философи/
На плитки мѫдрости всезнайникъ вѣченъ,
Реши и той съсъ градинарство да живѣе.
Посѣ картофи
И на съседа си започна да сие смѣе:
-Съседе,каза,тъй как то искашъ ти
И работи,
И се поти,
Но все пакъ азъ ще те надмина
Съсъ моята градина!
И чудно ми е,да ти кажа право,
Какъ твоята бахчица крета криво-лѣво
И ти не си се още разорилъ!
Изглежда нищичко не си училъ!
-И нѣмаше кога!-отвърна онзи въ смѣхъ --
Прилежностьта ми,навикътъ,рѫцетѣ -
Това сѫ моитѣ науки святи.

Но Богъ и съ тѣхъ
Ми праща пакъ успѣхъ.
-Простакъ!И ти противъ науката възставашъ!
-Не,господине,зле ме проумѣвашъ:
Почни ти нѣщо пѫтно за облага
И гледай какъ ще те последвамъ азъ веднага...
-Почакай ти,еднажъ да дойде лѣто!
-Ами не е ли време въ своята градина
Да почнешъ работа?Май пролѣтьта измина;
Азъ имамъ нѣщичко посѣто,
А пъкъ у тебе нищо не видѣхъ...
-Не ми е,друже,време останало:
Азъ все надъ книгитѣ стояхъ--
Най-първо трѣбва да се разбере
Съ какво е по-добре--
Дали съсъ плугъ,или съ орало
Ще трѣбва да се разоре.
Ала предъ насъ е цѣлото лѣто.
-Предъ тебе,може би,но менъ не чака то!-
Каза селякътъ,взе лопатата си и изчезна,
А философътъ пакъ дома сиии влѣзна,
Пресмѣта,чете той весдень--
Ту въ книгитѣ се рови,ту лехитѣ
Поправя уморенъ.
Едва ги видѣше покрити
Съ поникналата зелень върху тѣхъ,
Отъ вестницитѣ,гледашъ,новость пакъ узнай
И рий,пресѣва потенъ,мраченъ
По новий начинъ.

И що излѣзе най-накрай?
Узрѣ на градинаря всичко сѣто
И отплати го пребогато,
А пъкъ у мѫдрий философъ--
Ни краставица,ни картофъ!

=о= =о= =о=

И.А.К Р И Л О В Ъ. прев.ГЕОРГИ РАЙЧЕВЪ.

ВЪЛКЪ И ЖЕРАВЪ.

Че вълцитѣ сѫ лакоми туй всѣки знае.
Вълкътъ кога яде за коститѣ не хае,
Затуй единъ отъ тѣхъ,следъ дълъгъ постъ
Задави се съсъ кость.
Не можеше нито да охне вече--
Оставаше му да прострѣ крака.
Ала за щастие голѣмо на вълка,
Съзрѣ той жеравъ недалече
И съ знаци го повика
Дано го той спаси отъ тазъ беда велика.
До шия пъхна клюнъ въвъ вълчата уста,
Измъкна жеравътъ костьта
И се помоли за отплата.-Какъ,
Отплата ли?!-изкрѣска му вълкътъ коваренъ.-
Послушай,глупчо дългокракъ,
Ти трѣбва да си благодаренъ,
Че своя дълъгъ клюнъ и глупава глава
Изъ гърлото ми цѣлички извлѣче.
А,мислишъ,малко е това!
Върви приятелю,но по-далече
И се пази да ме не срещнешъ вече!"..

=o= =o= =o=

С В И Н Я П О Д Ъ Д Ѫ Б Ъ.

Свинята подъ вѣковенъ дѫбъ зеленъ,
До ситость яде желъди цѣлъ день,
Наяде се,наспа се сънь блаженъ,
Подиръ се вдигна и сънлива
Започна коренитѣ да подрива.
"Но туй ще изсуши дървото,не копай!-"
И викна враната отгоре,-
Съ открити корени то нѣма да изтрай!
-Да съхне!-й свинята отговори,-
Туй никакъ ме не плаши менъ.
Отъ него полза нѣмамъ азъ до днешенъ день.
Съвсемъ да липса пакъ не ще да съжалявамъ:
Менъ трѣбватъ желъди-отъ тѣхъ се угоявамъ.
-Неблагодарнице!-промълви й дѫбътъ,-
Ако нагоре би можала
Да вдигнешъ рило-би видѣла,
Че тѣзи желѫди на менъ растатъ!

Невежата а така въвъ заслѣпение
Ругай наука и учение
И ученитѣ трудове,
Безъ самъ да ѫчувства
И той,че вкусва
Отъ скѫпитѣ имъ плодове.

=o= =o= =o=

Ж А Б А И В О Л Ъ.

Върху една ливада волъ пасѣше.
Госпожа жабата съзрѣ го
и пожела да стане едра като него--
тя завистница безподобна бѣше!
Разкрачи се,пъхти и се надува
и пита дружкитѣ си:"-Стигнахъ ли го вече,
я вижте,жабички,-вамъ какъ се струва?"
А тѣ се смѣятъ:"-Не,кумичке,много си далече!"
Отвръщатъ й."-Ами сега?""-Все туй е!"
И мълчи се тя пакъ да се надуе
и повторъ пита:"-Е,станахъ ли по-добре?"
"-О,не!-отвръщатъ й,-ощъ много,много трѣба...
И свърши най-подиръ съсъ туй горката жаба,
че отъ надуване се пръсна и умрѣ!

Тазъ работа е тъй отъ време-оно чакъ:
когато сетнията селякъ
реши да заживѣе като нѣкой пръвъ гражданинъ,
а жалкиятъ беднякъ--като дворянинъ!

Кръстю Иорданов.

43 стр.

22.

Л И С И Ц А И В Р А Н А.

Лъскателството,че е гнѫсно--туй отъ време
Ний знаемъ--но ласателтъ всѣгда благатъ е,
Че все пакъ мѣсто въвъ сърдце ни ще заеме.

Еднажъ кѫсъ сиренце на враната Богъ прати.
Тя кацна на едно дърво
И да закуси бѣше наумила
Срѣдъ сѣнчеститѣ му листа.
Ала замисли се,кой знае за какво,
Съсъ сиренцето въвъ уста.
Не щешъ ли за беда,наблизо бѣ се скрила
Лукавата кумица-леса--
Подуши сиренцето тя,видѣ го и хареса.
Лъжкинята на пръсти до дървото спрѣ,
Размаха опашъ и въвъ враната се взрѣ
И галено зашепна хитрата лисица:
-Ахъ,гълѫбче,каква си хубавица!
Каква прекрасна шийка,гиздави очици!
За тебе чудеса разказватъ всички птици!
Какви перца,какво носле!
А сигурно ще имашъ ангелско гласле...
Попѣй,не се срами,душичке!Ако ти,
При тѣзи твои дивни красоти,
Покажешъ,че си и пѣвица--
На птицитѣ ще бѫдишъ ти царица!"
А враната тѣзъ ласки като чу,примрѣ--

Зашемети се простата глава
Отъ радость--чакъ дъхътъ й спрѣ
И на похвалнитѣ лисичени слова
Разтвори клюнъ и съ цѣло гърло тя изграка,-
И сиренцето падна...
А кумата туй и чака.

=o= =o= =o=

Д Ѫ Б Ъ И Т Р Ъ С Т И К А.

Веднажъ дѫбътъ съ тръстиката поведе речь:
-Ти имашъ право да се сърдишъ на небето--
Каза й той:-за тебъ е тежко и врабчето!
Полъхне ли едвамъ
Тихъ вѣтрецъ отдалече--
Ти тъй трептишъ и свивашъ се страхливо,
Че да те гледамъ ме е срамъ.
Пъкъ мене вижъ:съ балкана равенъ,горделиво
Азъ спирамъ жежкитѣ на слънцето лучи.
Дори когато буря заечи--
Подсмивамъ се,не се боя
И твърдъ и правъ стоя!
Около менъ е,сякашъ,вѣченъ миръ;
За тебе всичко буря е,за менъ--зефиръ!
Да бѣ поне наблизко се родила,
Та сѣнката на мойтѣ силни грани
Отъ буритѣ да може да те брани,-
А то природата ти отредила
Еоловото царство водно,
Не пита сгодно ли ти е,или несгодно..."
-Сполай!-отвърна му тръстиката въ смиренье,-
Ала не съмъ тъй зле,не се грижи за мене-
Отъ буритѣ азъ нѣмамъ страхъ:
Огъвамъ се,но пакъ стоя предъ тѣхъ,
Че никакъ ме не плашатъ вихритѣ ужасни--
Комай,че тѣ за тебъ сѫ по-опасни!

Наистина,до днешни времена
Тѣ не сломиха твойта здравина.
Ти бѣше победитель,но потрай--
Дали ще е така докрай!
Едвамъ замлъкна тя и облакъ заслони
Небето и отъ тъмния,далеченъ небосклонъ
Съсъ дъждъ и градъ се втурна аквилонъ.
Дѫбътъ стоеше правъ,тръстиката се наклони
Чакъ до-земи стъблото си преви.
Но вихърътъ изви съсъ гороломна сила
И най-подиръ,съсъ гръмъ и вой
Отъ корена изтръгна той
Тогова,който връхъ опрѣлъ въ небе високо
Крепѣше жи ли вдънъ-земя дълбоко.

=o= =o= =o=

П Ѣ В Ц И.

Съседъ съседа си дома заведе,
Да си похапнатъ ужъ,като добри съседи.
Но домакинътъ старъ любитель бѣше
На музиката--и затуй гласѣше
И съ пѣсни да го пригощава.
Ала пѣвцитѣ му такава шумна врѣва
Надигнаха,безъ смисъль и безъ редъ,
Че съ писнали уши,замаена глава,
Провикна се съседътъ клетъ:
-Прощавай,но нима е хоръ това?
На твоитѣ пѣвци вмѣсто награда,
Комай,че бой се пада!..
А домакинътъ му отвърна съ умиление:
-Наистина ,че дразнятъ малко,да;
Затуй пъкъ тѣ сж трезви господа
И иматъ най-отлично поведение."

Пъкъ азъ ще кажа:по-добре е пий,лудѣй,
Ала и работата си умѣй!

=o= =o= =o=

К О К О Ш К А И В Р А Н А.

Когато князъ Смоленски бѣ решилъ безъ бой
Москва на френцитѣ да изостави
/Съ тазъ хитрость срещу дързостьта имъ той
намислилъ бѣше примка да постави/
Тогава всички жители се сбраха--
Мѫже,жени--
И изъ Московскитѣ стени
Навънъ,като пчели изъ кошеръ полетѣха.
А срѣдъ тревогитѣ едничка само врана
На стрѣхитѣ остана,
Спокойно чистейки носа си тамъ сама.
-А ти защо не тръгвашъ съ насъ,кума?-
Кокошката й викна,щомъ я зърна
Отъ своята кола.-Я чуй!
Говорятъ,че врага
Билъ вече предъ прага!"
Но враната отвърна:
-Че менъ какво ми трѣбва туй?
О,нека беднитѣ кокошки се боятъ!
Насъ,вранитѣ,нито пекатъ,нито варятъ;
За менъ не ще е зле при тѣзи гости,
Дори и ще спечелвамъ нѣкой пѫть
Ту кѫсче сиренце,трошички или кости,--
Все нѣщичко за хапване ще найда азъ-
Прощавай,качулатке,на добъръ ти часъ!"
И наща хитра врана
Тамъ радостно остана,

Но вмѣсто чаканата благодать--
Кога Смоленски гоститѣ измжчи съ гладъ,
И тя се озова въ тигана.

Така и ние често правимъ смѣтка глупа:
По стѫпкитѣ на щастието ужъ вървишъ,
И тъкмо го настигнешъ--току-вижъ,
че си попадналъ,като врана въ супа!

=о= =о= =о=

К У Т И Й К А.

Понѣвга ти се случва да стоишъ
И мислишъ,че сѫ нуждни трудъ и мѫдрость--тамо,
Кѫдето доста е да се досѣтишъ само
И простичката да се заловишъ.
На нѣкого донесоха веднажъ кутия,
Ала такава гиздосия--
За неописване съсъ никакви слова--
и всички се любуваха на тази чудосия.
А най-подиръ дойде и учена глава--
Механикъ--и като я зарна отдалече,
Решително отсѣче:
-Аха,разбрахъ:тя има свой секретъ,
Затуй и нѣма ключъ отпредѣ.
Но вижте какъ ще я отворя азъ;о,да!
Започвамъ и секрета й намирамъ--
Недѣйте се подсмива,господа!
Азъ отъ механика все нѣщо поразбирамъ..."
Той взе кутийката въ рѫка,
Разглежда я,въртѣ я ту така,
Ту инъкъ;гвоздей пипна,скобка улови,
Сумтѣ и дълго мѫчи се надъ тѣхъ,
А хората го гледаха и клатѣха глави,
Пъкъ нѣкои подсказваха съсъ смѣхъ:-
-Не тукъ!-Не тъй!-Не тамъ!..
Смути се и премѫдриятъ механикъ самъ--
Напраздно я търси той--секретътъ все го нѣма!

Най-сетне потенъ спрѣ и се одрѣма,
Безъ дая я проумѣй тазъ чудна дяволия--
Тъй много бедниятъ се умори...
А пъкъ кутийката бѣ простичка кутия
И се отваряше безъ ключъ дори!

=o= =o= =o=

Ж А Б А И В О Л Ъ.

Върху една ливада Волъ пасѣше.
Госпожа Жабата съзрѣ го
и пожела да стане едра като него--
тя завистница безподобна бѣше!
Разкрачи се,пъхти и се надува
и пита дружкитѣ си:"-Стигнахъ ли го вече?"
я вижте,жабички,вамъ какъ се струва?"
А тѣ се смѣятъ:"-Не,кумичке,много си далече!'
-Ами сега?
-Все туй е!
И мжчи се тя пакъ да се надуе
и повторъ пита:"-Е,станахъ ли по-добре?"
-О,не-отвръщатъ й,-ощъ много,много трѣба..."
И свърши най-подиръ съ туй горката Жаба,
че отъ ~~надуване~~ напъване се пръсна и умрѣ!

Тазъ работа е тъй отъ време-оно чакъ:
когато сетнията селякъ
намисли да живѣе,като пръвъ гражданинъ,
а жалкиятъ беднякъ--като дворянинъ!

-о- -о- -о-

П Р И Д И Р Ч И В А Т А М О М А.

Една мома избираше ергенъ...
Въ туй нѣма нищо лошо,споредъ менъ,
Но злото е,че тя бѣ горделива
И своенравна--та и придирчива.
Тя търсѣше съпругъ съ достоинства безброй:
Богатство,младость,умъ--да има всичко той...
~~Хе,то се знае...Ала кой~~
Хе,то се знае...Ала кой
Би могълъ въвъ такова щастие да плува!
При туй пъкъ,запомнете,този клетъ ергенъ
Да я обича,но да не ревнува!
Макаръ и чудно,ала всѣки день
Момци богатски,като на отборъ,
Се трупаха предъ нейний дворъ.
За другитѣ моми туй щастье бѣше--~~Ергенътъ на крака~~
Ергенътъ на крака да ти се моли;
А тя едва благоволѣше
Да ги погледне--и отвръщаше съсъ смѣхъ,
Че тѣ не сж момци,а--мокрополи!
Кого ли пъкъ да избери отъ тѣхъ?
Тозъ--нѣмалъ чинъ,или медали разни,
А оня--съ чинъ,но джобовѣтѣ праздни...
Или широконосъ,или пъкъ тънкокракъ;
Туй инъкъ трѣбвало,онуй пъкъ ей така--
И ето ти,че пакъ
За нейната ржка

Достоенъ мѫжъ нѣма.-Тъй всичкитѣ момци богати
Момци,единъ следъ други тя изпрати--
И тѣ зарѣзаха я,оскърбени.
Минаха две годинки.Идатъ други сватии,
Но вечъ отъ срѣдната рѫка ергени.
Разсърди се момата:-Я ги вежъ,глупци!-
Нима за тѣхъ съмъ азъ невѣста?
До днесъ колцина по-добри момци
Съмъ върнала--кажи ги,може би,до двеста,
Та тѣзи ли простаци сѫ за мене!
Като че толкозъ бързамъ да се женя!
Моминството съвсемъ не ми тежи:
Денѐ съмъ весела,а нощемъ спя спокойно!"
Ала и туй не продължи
И скоро вече никой почна да не свръща
Край нейната моминска кѫща.
Мина годинка,две и третата изтече,
Но сватитѣ не я спохождатъ вече!
А май,че попрезрѣ момата
И почна дружкитѣ си да пресмѣта
/Зеръ имаше свободно време да броѝ/-
Тазъ женена,оназъ годена...Тя,горката,
Забравена е,сякашъ,все мома стои.
И скръбь облада мóмино сърдце.
Тя виждаше какъ огледалото докладва,
Че всѣки день си времето открадва
По нѣщичко отъ нейното лице--
Най-първомъ нѣжната руменинà,
подиръ угасна блѣсъкътъ въ очитѣ,

Следъ туй--и милитѣ трапчинки на странитѣ
Изчезнаха;дори две-три влакна
Въ коситѣ й се появиха посребрени:
Беди налитаха отъ вси страни!
Разбра момата ,че ще трѣбва да се жени!
Тя нѣвга първа бѣше всрѣдъ роякъ жени,
Бѣ времето поклонници да обикалятъ
Отвредъ,да се подмилкватъ,да я хвалятъ
Единъ отъ други по-богатски синъ--
А днесъ не се вестява ни единъ!
Най-сетне своя тонъ тя промѣни,
Съсъ гордостьта си разпрости се
И както всичкитѣ жени,
Покая се,смири се...
Приятели ергени ,не тѫжете,
Кога девойката отвръща ликъ
И гледа криво на мѫжетѣ:
Сърдцето има свой езикъ...
Но нашта басня свършва тука:
Най-сетне тя,отъ ужасъ,че ще престарѣе
Прие да се вѣнчее
За първия на портитѣ й що почука.
И ако кажа,нѣма да сгрѣша,
Че тя надъ него,бедната,трептѣше
И любеше го отъ душа,
Макаръ и куцичъкъ да бѣше.

=о= =о= =о=

П А Р Н А С Ъ.

Когато боговетѣ въ древната Елада
Изгубили и почитание и власть--
Имотитѣ имъ подѣлили часть по часть
Между народа,и божественiй Парнасъ
На нѣкой си магаритарь се пада--
И той въ Парнаскитѣ пространства глухи
Отвелъ на тревопасъ пѣвцитѣ дългоухи.
Но Богъ-знай какъ магаретата му узнали,
Че по-преди тамъ музи сѫ живѣли
И рекли си:-О,не напраздно насъ
Докараха ни на Парнасъ:
Свѣтътъ отдавна музитѣ разлюби,
Затуй ни водятъ--ний да пѣемъ вече тука..."
И ревнало едно:-Не трѣбва да се губи
Ни мигъ:насъ чака слава и сполука.
О,братя,ето азъ ще почна съ вдъхновене,
А вие карайте следъ мене.
Чудесенъ хоръ ще устроимъ
И деветьтѣ сестри ще посрамимъ.
А пъкъ да не посегне другъ на нашта власть,
Такъвъ законъ ще въведемъ у насъ:
Не си ли съсъ магарешки приятенъ гласъ--
Не се допущашъ на Парнасъ!"
И всички тозъ-часъ одобрили
Дълбокоумното решене,
И ревнали съсъ всички сили
Да пѣятъ--ала пѣсеньта била
Подобна на ужасното скриптене

На хиляди немазани кола!
И какъ вий мислите,че свърши хора?
Стопанинътъ изгубилъ най-подиръ търпене--
Подбралъ ги отъ Парнасъ и тикналъ ги въ обора.

Азъ искамъ/безъ простацитѣ да дразна/
Въ тазъ мъдрость басничката да ги въведе,
Че ако е главата празна,
Мѣстото умъ не ще й придаде.

=o= =o= =o=

О Р А К У Л Ъ.

Във̀ъ капище единъ старъ дървенъ богъ стоеше
И даваше пророчески съвети.
Затуй и отъ главата до нозетѣ
Съсъ жертви той отрупанъ бѣше,
Окиченъ пребогато,
Съсъ скѫпи накити и злато,
Отъ всѣкакви молитви оглушенъ,
Отъ тамиянъ и смирна окаденъ.
При него идѣха тълпи безброй
И вѣрваха му слѣпо.
Ала нечакано единъ день той
Забрътви глупости--несвързано,нелепо.
Напраздно бедният се труди--
Нито еднажки вече не можа
Да отгадае--все лъжа
Излизаше или пъкъ глупость несолена.
И всѣки почна да се чуди,
Кѫде пророчеството му се дѣна.
Пъкъ работата бѣше много проста:
Самиятъ жрецъ във̀ъ идола седѣше
И съ гласъ присторенъ мѫдрости редѣше
И прокобяваше на госта.
Докато вѫтре бѣше уменъ жрецъ--
И идолътъ не бъркаше лъжитѣ.
Ала щомъ влѣзна тамъ глупецъ--
И той глупецъ бѣ станалъ надъ глупцитѣ.

Разказватъ--но дали е тъй не знамъ--
Че нѣвга ужъ такива сждници имало:
Отсждали разумно всѣко дѣло,
Докато секретарьтъ имъ билъ уменъ самъ.

=о= =о= =о=

С И Н Ч Е Ц Ъ.

Във̀ глу̀шината ситният̀ Синчецъ
заглъхна и безъ някой да го знай
оклюмна надъ стъблото си цвѣтецъ
и скърбенъ заочаква своя край.
-Ахъ,ако би по-скоро грѣйналъ̀ день--
и слънцето полята освѣтѝло,
кой знай,то може би и менъ
би нѣкакъ съживѝло."
Наблизо бръмбаръ̀тъ,въ пръстьта забучилъ рило,
дълбаеше,ала дочу и рече:
—Какъвъ си простъ,приятелю,катъ стѐнешъ!
Зеръ мислишъ слънцето,че нѣма грижи вече,
освенъ за тебъ:цъфтишъ ли или вѣнешъ.
Повѣрвай,че ни време има то,
нито желание,да слуша твойтѣ жалби.
Да бѣ крилато като менъ,ти божи свѣтъ видѣлъ би
отъ слънцето облѣнъ съсъ пурпуръ и злато
и подъ топлика му--възрадвани,щастливи,
безбрѣжнитѣ поля и ниви.
Съсъ свойта свѣтлина то сгрѣва
грамадни дѫбове и кѐдри
и съ нѣженъ мирисъ напоява
цвѣтенца ведри.
Но знай,че тѣзи мили цвѣтица
на тебе никакъ не приличатъ:
тѣ иматъ дивни личица,
обсипани съсъ красоти;

тѣхъ даже буритѣ обичатъ
и ги не кършатъ,не отвличатъ...
А ти,я вижъ какво си ти!
Какви ли хубости те кичатъ!
Повѣрвай,че ще бѫде най-добре
ти слънцето съ молбитѣ си да не моришъ:
надъ тебъ то нѣма лѫчъ да спре--
по-хубаво е да се примиришъ,
да вѣнешъ самъ и да мълчишъ..."
Но слънцето изгрѣ надъ китнитѣ поля
и Флориното царство съсъ лѫчи нѫм обля.
И клетия Синчецъ,оклюмналъ жаловито,
съ небесния си погледъ съживи то.

О,вий,които сте дарени съ чинъ и власть,
отъ слънцето вземете примѣръ и за васъ:
кѫдето неговиятъ лучъ се спре--
до стръкъ трева,до кедъръ ли допре--
еднакво радости и щастие оставя;
затуй ликътъ му въвъ сърдцата е огрѣлъ,
катъ свѣтълъ лучъ въвъ източенъ кристалъ,
и всичко отъ душа го благославя.

-о- -о- -о-

Г О Р А И О Г Ъ Н Ь.

Съ подборъ завързвайте другари нови!
Когато лицемѣръ хитрецъ ви увѣрява,
че вашъ приятель става—
той задъ гърба ви яма рови.
Тазъ истина за да ви бѫде ясна,
изслушайте вий мойта басня.

Всрѣдъ зима,край гората пѫтникѣ свърна,
накладе огънь и остави го да тлѣй.
Ала самотний огънецъ разбра,че скоро
тъй,безъ дърва,съвсемъ ще загаснѣй,
и къмъ гората сей обърна:
-Кажи ми--рече той--о,мила горо,
защо сѫдбата ти е отредила
такъвъ жестокъ и тежъкъ дялъ:
когато студъ земята е сковалъ,
ти голи вейки си разкрила
и зъзнешъ тъй,съвсемъ безъ шума?
-Защото зиме цѣла въ снѣгъ се азъ бѣлѣя,
и ни цъфтя,ни зеленѣя--
гората тихичко продума.
-Това е нищо!-каза Огъньтъ тогазъ:
сдружи се съ менъ,ще ти помогна азъ.
Азъ слънчевъ братъ съмъ,ти недѣй забравя,
и зиме по-голѣми чудеса азъ правя
отъ слънцето!Попитай ти за мене
въ цвѣтарника:кога вънъ бури вѣятъ,

въвъ него топло,като лѣтенъ день е
и всичкитѣ цвѣтя цъвтятъ и зрѣятъ.
Макаръ,че самохвалството е неприлично
и да се хваля ми е непривично,
ала предъ моята сила слънцето бледнѣй.
То както гордо и да грѣй--
снѣгътъ все тъй си се бѣлѣй,
а вижъ:край мене той е вечъ стопенъ.
И ако искашъ ти и зиме ~~да имашъ пролѣтния~~
да имашъ пролѣтния видъ зеленъ--
по-близичко до себе ~~прибли~~ прибери ме!"
Гората го ~~прие~~послуша--и огънецътъ изведнъжъ
стана голѣмъ огънь--обхвана всички клони
и пламна цѣлата гора на ширъ,на длъжъ;
кълба отъ черенъ димъ къмъ тъмни небосклони
извиха се--и скоро тамъ,де въ лѣтенъ зной
отбиваше се пѫтникътъ на сѣнка и покой--
вмѣсто гората,зацарува
едно пожарище безлюдно.
И зеръ е чудно:
та какъ дървото съ огъня ще другарува!

-о- -о- -о-

Щ И Г Л Е Ц Ъ И Е Ж Ъ.

Залюбенъ въ самотата,въ тъмнитѣ гори
Щиглецътъ плахъ и чирикаше въ зори--
той пѣеше за себе си,а не за слава.
Но ето срѣдъ морето слънцето изплава
и оживи поля и лесове,
а срещу него,въ свѣтлия просторъ,
запѣха славеитѣ въ друженъ хоръ
съ гръмливи,звучни гласове.
Смутенъ Щиглецътъ занѣмѣ предъ тѣхъ,
а Ежътъ го съгледа и съсъ смѣхъ
попита бедния Щиглецъ:
-А ти защо тъй посраменъ
замлъкна,братко?!
Ала просълзенъ
Щиглецътъ рече:-Азъ не смѣя
съсъ моя слабичъкъ гласецъ
въвъ честь на слънцето да пѣя...

Така и азъ скърбя:да бѣхъ велекъ пѣвецъ
и на Пиндара лирата да бѣ ми Господь далъ--
азъ АЛЕКСАНДРА бихъ възпѣлъ.

-о- -о- -о-

В Ъ Л К Ъ И А Г Н Е.

За силния все слабий е виновенъ;
Историята носи ни поука
За тази истина,чрезъ опита вѣковенъ
На много примѣри прекрасни:
Но ний история не пишемъ тука--
А ето що говорятъ нашитѣ басни.

Презъ зноенъ день,покрай една рѣчица
Намина агнето да пий водица,
Но за беда,-до него тамъ на крачка,
Изкочи гладенъ вълкъ,видѣ го и си рече:
"-Каква чудесна плячка!"
Но за да придаде законенъ видъ и смисълъ
На своята постѫпка--той му се изпрѣчи
И дивъ нададе крѣсъкъ:
"-Какъ смѣешъ ти съ такава дръзка мисъль
Да дойдешъ преди мене тукъ,
Водата ми да мѫтишъ ти на пукъ
Съсъ тиня и съсъ пѣсъкъ?
Ти знаешъ ли,че за това
Ще падне твоята глава?"
Но агнето смирено рече:
"-Ако свѣтлейший вълкъ ми разрѣши
Ще дръзна да му кажа,че грѣши,
Защото азъ съмъ спрѣло тъй далека
Подъ него,че водата му не се докосва--
Съвсемъ напраздно милостьта му се ядосва!"

"-Азъ значи лъжа.Ахъ,това е много вече,
Нечутата дързость подъ небето!
Азъ помня,че по-лани,презъ лѣтото,
Веднажъ ,негоднико,ти пакъ ме нагруби--
Ти смѣташъ,че съмъ го забравилъ,може би."
-Просете,но азъ нѣмамъ още и година,-
Отвърна агнето.-Тогава билъ е твоятъ братъ.
-Азъ нѣмамъ братя!-Е,твой кумъ или пъкъ сватъ,
Все нѣкой твой роднина:
Овчаритѣ,и вий,и ваштѣ псета гладни--
Вий всичкитѣ сте мои врагове
И пакоститѣ ми кой какъ му падне,
Но ти ще заплатишъ за всички грѣхове."
-Какво съмъ криво азъ
За всичко туй предъ васъ?!
-Мълчи,не ми се слушашъ вече
И нѣмамъ време азъ вината ти да знамъ.
Виновно си,че ми се ще да ямъ!"
Тъй каза той--и къмъ гората агнето повлѣче.

=o= =o= =o=

М А Й М У Н И.

Кога се възприема нѣщо съ умъ--тогава
и полза може да се извлѣче,
ала безъ разумъ да се подражава--
да пази Богъ!-туй глупость ще рече!
Тукъ азъ и примѣръ за това ще дамъ.

Навѣрно вий сте виждали маймуни--знамъ.
И може би,че нѣкои познаватъ,
съ каква любовь тѣ всичко подражаватъ.
Въвъ Африка,кждето тѣ сж много,бѣха
Еднажди цѣло стадо маймуни се събрали
върху едно дърво;седѣха и висѣха
по клонетѣ и крадишкомъ следѣха,
какъ долу се търкаляше единъ ловецъ
по мрежи,проснати върху тревата.
Тѣ гледаха и шепнѣха:-Какъвъ храбрецъ!
Я вижте какъ се той премѣта
и какъ се гмурка и играй,
а фокуситѣ нѣматъ край:
ту се гаврътне,ту простре се,
ту на кълбо пъкъ събере се--
не виждатъ се ржце,крака!
И ний ужъ майстори сме всички,
а пъкъ не можемъ да подскачаме така!
Я слушайте,сестрички,
не ще е зле и туй да се научи.
Изглежда,той се вече наигра--

дано се махне,па тогасъ...
И както искаха така се случи:
отмина той,а мрежитѣ си не прибра.
-По-скоро!-викатъ--ето време и за насъ--
да се опитаме,слѣзнете!
И слѣзнаха...За хубавицитѣ невѣжи
прострѣни бѣха долу много мрежи.
И тѣ започнаха съ тѣхъ да се покриватъ,
търкалятъ и увиватъ,
крещятъ,скимтятъ--отъ радость чакъ ще хврътнатъ
Ала бедата бѣше,
кога дойде изъ мрежитѣ да се измъкнатъ...
Въ туй време отдалечъ ловецътъ ги следѣше
и приближи съ торби до плячката богата.
Едва тогасъ на бѣгъ удариха я тѣ.
Но никоя не смогна да се разплете
и всички влѣзоха въ торбата.

-о- -о- -о-

С И Н И Г Е Р Ъ.

Синигерътъ замина къмъ морето.Вредъ
по пѫтя той се самъ разхвали,
че тръгналъ билъ морето да запали.
Разнесе се мълва по цѣлий свѣтъ;
въ Нептуновото царство се смутиха.
Орляци птици се извиха,
дойдоха звѣрове отъ дънъ-гори,
да гледатъ какъ морето ще гори.
И множество любители на чуждъ гуляй,
събраха се отнѣйде--кой ги знай!-
готови съ лъжици въ ръката,
за да посръбнатъ отъ чорбата--
такава рибешка чорба,съ каквато
най-щедрия закупчикъ-господарь
не е гощавалъ никой секретарь...
Притискатъ се,покрай брѣга се наредили,
мълчатъ и чакатъ,къмъ морето погледъ впили;
тукъ-тамъ пошушне нѣкой само
-Започва!-Погледнете тамо!
Ей на,кипи!-Ще пламне вече,ето!"
Но нищо нѣма--не гори морето,
нито кипи:като за зло,
все тъй си е,каквото е било!
И какъ се свърши страшната закана?
Синигерътъ отъ срамъ въвъ дънъ земя се дѣна.
Синигерътъ спечели слава и похвали,
ала морето не запали!

Азъ вѣрвамъ,вече сте разбрали
вий мждростьта,която трѣбва да се знай:
човѣкъ не бива да се хвали ѧѣѧѣ
съсъ работа не свършена докрай.

-о- -о- -о-

М А Г А Р Е.

Когато Юпитеръ населваше свѣта
и родове създаваше отъ разни твари--
тогазъ се появи и бедното магаре,
тваръ мънячка,нищожна и клета.
Дали нарочно бѣ,или отъ бързина
се слиса гръмовержецътъ--не знамъ,
ала магарето по ръстъ стана
като лалугера едвамъ.
И никой го не виждаше--макаръ и
да бѣше гордо клетото магаре
и искаше да се поголѣмѣе;
ала съ какво--и какъ ли да посмѣе?
Съ такъва ръстъ дори бѣ срамота
да се покаже предъ свѣта!
Отиде то при Юпитера самъ,
да иска ръстъ голѣмъ.
-Смили се,-каза то,-какъ може туй да бѫде:
на лъва и на слона честь въздаватъ всѫде
голѣмъ и малъкъ;близо и далечъ--
за тѣхъ и все за тѣхъ е речь,
а пъкъ за наший само родъ злочестъ
не се намѣри капка честь,
и нито думица,отъ никѫде--до днесъ!
Баримъ като телето ръстъ да бѣ ми далъ,
тогава никой никога не би можалъ
честьта ми да оспори

и съ менъ по слава да се мѣри--
ни лъвове,нито пантѐри--
и цѣлий свѣтъ ще заговори
единствено за менъ..."
Така изъ день въвъ день
то Зевсу се моли--и богътъ съжали го
и съ ръстъ грамаденъ надари го.
При туй такъвъ ужасенъ гласъ му даде,
че дългоухий Херкулесъ
изплаши всичко живо изъ гори ливади.
Узнаха всички тази весть
и за Магарето се пръсна вредъ мълва:
-Какъвъ е този звѣръ?Отъ кой ли родъ е той?
Навѣрно зъбестъ е и съ рогове безброй?"
говорѣха...Но що излѣзе отъ това?
Не мина много--работата бѣ разбрана--
узнаха всички кой ~~какъй~~ е той:
магарето пословично по глупость стана
и днесъ го търсятъ само за товаръ и —бой.

По родъ и чинъ бъди високо надъ тълпата--
каква ли полза,ако ниска е душата!

-o- -o- -o-

М А Й М У Н А И О Ч И Л А.

Отъ старость,на маймуната отслабнаха очитѣ,
а тя бѣ чула отъ четцитѣ,
че туй нащастие не[е]така голѣмо,
достатъчно е очила да имашъ само.
И за да се спаси отъ тази участь зла,
достави си полвинѣ дузина очила.
Пое ги всички тя,
ту тъй,ту инъкъ ги въртя.
Ту на опашката си ги нанизва,
ту ги мириса,ту облизва,
но не прогледна пакъ.
-По дяволитѣ!-викна тя.-Глупакъ
е който слуша хорскитѣ лъжи.Отъ тѣхъ
какви хвалби не чухъ за очилата,
а полза ни на косъмѣ не видѣхъ..."
[illegible],
И въвъ яда си тъй ги трясна о земята,
че очилата се разсипаха на прахъ.

За жалость,туй и съ хората се случва:
полезно нѣщо нѣкой ужъ научва,
ала защато му не знай цената--
беда го смѣта.
Да пази Богъ пъкъ,ако тозъ глупецъ
е нѣкой голѣмецъ:
вижъ почналъ и да гони той бедата.

-о- -о- -о-

Д В А Г Ъ Л Ѫ Б А.

Два Гълѫба катъ родни братя си живѣха,
единъ отъ другъ не се дѣлѣха,
кѫдето бѣ единиятъ--и другий бѣше.
Скръбь,радость между тѣхъ по братски се дѣлѣше.
Налиташе ги скръбь--но нивга тегота--
тъй предоволни тѣ живѣеха въ свѣта.
И всички вѣрваха за тѣхъ,че тоя свѣтъ
ще минатъ двама безъ да се дѣлятъ.
Но не--единиятъ реши къмъ непозната
страна да полети,подъ чужди небеса,
да види и разгледа всички чудеса
отъ край до край върху земята,
и проумѣе истината отъ лъжата.
-Кѫде,-попита просълзенъ
другарьтъ му,-кѫде напразно ще летишъ?
Или отъ мене искашъ да се раздѣлишъ?
Безсъвѣстникъ,ако не ти е жалъ за менъ--
спомни си хищницитѣ,примкитѣ ужасни
и буритѣ въ такива пѫтища ~~ужасних~~ опасни!
Почакай пролѣть,па тогазъ къмъ тазъ страна
върви--не ще те спирамъ вече--
поне тогазъ не би загиналъ безъ храна.
На,чуй!И гарванъ нѣкѫде ~~изгрѫка~~ далече
изграка--
предрича ти,че зло те чака.
Какъ весело живѣемъ съ тебе,мили мой--
не тръгвай,у домо си стой!

Кѫде ти ще летишъ--не проумѣвамъ,
но зная,че безъ тебъ съвсемъ сиракъ оставамъ.
Все примки,пушки и орли
ще виждамъ азъ дори въ съня си;
щомъ облакъ зарна надъ глава си,
ще казвамъ:ахъ,кѫде е той?
Дали го буря вѣе и дъждъ вали,
дали е ситъ и на покой?"
Бѣглеца трогнаха тѣзъ думи и смутиха,
но пакъ желанията победиха:
тѣ пречатъ да се чувствува и разсѫждава.
-Мой мили,не плачи,-той взе да утешава
другаря си,-набързо азъ свѣта ще зърна:
като вихрушка ще се понеса--
въ три дни ще вида всички чудеса
и пакъ подъ твоето крилце щѐ се завърна.
Ще има що да си приказваме тогазъ!
Ще си припомня всѣко мѣсто азъ,
ще ти разкажа де що съмъ видѣлъ--
нѣща,обичаи и чудеса отвсѫде,
и всичко толкозъ ясно ще ти бѫде,
като че ли и ти съ мене си летялъ!
Ткака се тѣ простиха,~~мѣлувяхали~~
~~цѣлувяздѣлиха~~ цѣлунаха и раздѣлиха.
И хвръкна странникътъ...Но ето небесата
разтресе гръмъ--и ливна дъждъ,като порой.
Потъррси да се скрие той,
ала сѫщинска длань--бѣ гола равнината;
единъ сухъ дѫбъ далечъ се мѣркаше едвамъ

и той побърза да се сгуши тамъ,
ала не се избави отъ бедата:
премръзна и измокри се до кости вече.
Гръмътъ затихна.Но щомъ слънцето припече--
и лудото желание го пакъ повлече.
Отърси се и литна пакъ--и гледа той:
въ една заглъхнала горица,
подъ нѣкаква леска--посипана пшеница,
ала щомъ кацна и въвъ примка се заплете!
Беди отвсѣкаде безброй!
Заблъска се,запърпа съсъ крилетѣ --
и пакъ добре,че примката прогнила бѣше:
разкъса я и се спаси съ навѣхнатъ кракъ
и мъничко крилото го болѣше;
но кой ти мисли--той напредъ се впусна пакъ,
но ето че по-зла беда го връхлетѣ:
отнейде ястребъ прилетѣ!
Ахъ,нѣма миръ злочестий гълъбъ мой!
Съ последни сили се понесе той
да бѣга--но отслабватъ му крилетѣ,
надъ него вечъ прострѣни сѫ ногтетѣ
на ястреба--и ето ще го хване;
но Господь знай отде орелъ се появи
и--хищникъ хищника нахрани.
Въ туй време наший гълъбъ клетъ
се спусна като камъкъ къмъ земята
и скри се тамъ до нѣкакъвъ си плетъ.
Но нѣматъ свършъкъ патилата--
бедата води пакъ бедата:

отнѣкжде дете съзрѣ го--
а знае се:жестоки сѫ децата--
захвърли съ камъкъ върху него
и--въ слѣпото око направо!
Тогава наший странникъ,съсъ глава разбита,
съ пречупено крило,съ навѣхнатъ кракъ,
назадъ потегли криво-лѣво
и у дома си се завърна пакъ,
заричайки се нивга вече да не скита.
И какъ бѣ радостенъ,когато срещна той
другаря си,когото самъ остави!
И въ дружба,ласки и покой
той скоро свойтѣ патила забрави.

О,вие у кои гори мечта
отъ край до край свѣта да разберете
съсъ всичката му красота,-
тазъ моя басня първомъ прочетете
и знайте,че съсъ бързината се грѣши:
каквито прелести умътъ ви да рисува,
все пакъ по-хубавъ край не сѫществува
отъ тоя де живѣятъ близки вамъ души.

-о- -о- -о-

Ж Ъ Л Т И Ц А.

Просвѣтата полезна намъ дали е?
Полезна--то се знае--ала ние
просвѣта често думаме на разни
разкошества, съблазни
и кичимъ съсъ похвала
дори престѫпната развала.
Та--трѣбва много да внимавашъ,
кога започнешъ хората да просвѣщавашъ
и грубата кора да имъ дерешъ--
да не погубишъ пъкъ душевното имъ здраве,
добритѣ нрави
и празенъ блѣсъкъ като имъ дадешъ,
да ги лишишъ отъ простота
и чистота.
За тази истина свѣта,
другъ далъ би важни речи цѣла книга,
но толкозъ важность менъ ми не достига,
затуй, напо̀ловина съсъ шега,
чрезъ басня ще ви я докажа ей-сега.

Единъ простъ селянинъ, каквито има вредъ,
желтица бѣ намѣрилъ на земята,
изцапана, пакрита съ прахъ и сметъ.
И почна селянинътъ да пресмѣта:
-Ще ми дадатъ три шепи гологани,
ако отида азъ да я продамъ;

добре,но двойно скѫпа за да стане--
едно чудесно срѣдство знамъ..."
Той взе чакълъ,и тебеширъ,и пѣсъкъ,
отъ нейде цѣла тухла натроши,
и съ простия си умъ реши
да й възвърне прежний блѣсъкъ.
Цѣлъ день бѣднякътъ се мори:
съ чакълъ и тухла той я три,
излъсква я съсъс пѣсъкъ и съсъ тебеширъ,
догде наистина тя, най-подиръ
засвѣти като огънь въвъ ржцетѣ груби;
ала желтицата отъ туй стана
по-лека и изгуби
отъ истинската си цена.

-о- -о- -о-

М Н О Г О Ж Е Н Е Ц Ъ.

Единъ изпеченъ грѣшникъ бѣше
така лукаво три девойки омоталъ,
че и за тритѣ се вѣнчалъ.
И щомъ до царя този слухъ дойде
/А той бѣ строгъ и никакъ не търпѣше
презъ пръсти на такъвазъ съблазънь да се гледа/-
веднага царьтъ заповѣда,
подъ сѫдъ престѫпника да се даде.
И още,въ тази заповѣдь гласѣше,
сѫдътъ присѫда тежка да реши,
та никой другъ да не посмѣе вече
съсъ многоженство да грѣши.
А пъкъ на сѫдницитѣ царьтъ рече:-
-Помнете:ако вий тогозъ човѣка
накажете съ присѫда лека,-
азъ самъ ще се намѣся
и всички околъ ~~маста~~ масата ще ви избѣся!"
Сѫдиитѣ замръзнаха отъ страхъ--
не бѣ имъ до шеги и смѣхъ.
Три денонощия наредъ
стояха на съветъ,
решение да вземятъ строго.
Присѫди знаяха тѣ много,
но съ никоя отъ тѣхъ,ей богу,
отъ зло народа не спасиха.
Най-сетне Богъ ги вразуми--решиха,

повикаха престъпника и обявиха,
че го присъждатъ само туй:-женитѣ
да си ги прибере и тритѣ.
Народътъ бѣше изуменъ:
бързъ слухъ навсъде сехразнесе:
ще ги обѣси царьтъ разгнѣвенъ!
Ала не мина нѣкой день
и многоженецътъ се самъ обѣси.

Дочуха за това и младъ и старъ
и всичкитѣ мъже тъй бѣха наплашени,
че отъ тогазъ въвъ царството на онзи мъдръ цар
за три жени се никой не ожени.

-o- -o- -o-

Ц... пл. рък.
Колег. Архив

51

Б Е З Б О Ж Н И Ц И.

Живѣеше въвъ стари времена,
за срамъ на всички земни племена,
единъ народъ--но тъй ожесточенъ бѣ той,
че вдигна противъ боговетѣ бой.
Размирнитѣ тълпи,съ безбройни знамена,
кой съ лъкъ,кой съ прашка,низъ полето зашумѣха.
Най-храбритѣ войводи се събраха
и за да вспламенятъ народу въвъ сърдцето
все повече ненависть,буйство,бранъ,
на недоволнитѣ казаха,
че божий сѫдъ е строгъ и неразбранъ,
че боговетѣ сѫдятъ безразсѫдно,
и че съвсемъ не е тъй мѫчно и несбѫдно
народътъ да заеме върховетѣ
наоколо--и да обсипе съсъ стрели
Олимпъ,съсъ боговетѣ,
така безмилостни и зли.
А всички богове,едва дочули
тѣзъ дързости и хули,
при Зевса се събраха тоя часъ
и го помолиха,съсъ свойта власть
да отстрани бедата:
да стори чудо--гръмъ отъ небесата
или потопъ и [redacted]дъждъ отъ камани надъ тѣхъ,
та може би на този тѣхенъ грѣхъ
така да се попрѣчи.
Но Зевсъ имъ рече:

-Ще чакаме.Но щомъ не се смирятъ,
ами въвъ своя глупавъ ядъ
съвсемъ обезумѣли се покажатъ--
сами съсъ своитѣ стрели ще се накажатъ."
И ето,че гѫстъ облакъ отъ стрели
и камъни--отдолу се изви--
тѣ всички на бунтовницитѣ бѣха,
ала възвърнати назадъ,паднаха
надъ собственитѣ имъ глави.

Плодътъ отъ всѣко лековѣрие нехайно
такъвъ е,чуйте,о народи!-
Лъжливиятъ мѫдрецъ кога ви води
противъ божествената истина,уви,
най-сетне ще получите--това е знайно:
съсъ вашитѣ камъни--по вашитѣ глави!

-о- -о- -о-

О Р Е Л Ъ И К О К О Ш К И.

Във свѣтълъ день,единъ орелъ
вдънъ-небесата бѣше полетѣлъ,
тамъ,дето мълнии се раждатъ
и погледа му само облаци прегражда тъ.
Най-сетне слѣзна отъ приоблачния свѣтъ
и кацна надъ единъ порутенъ плетъ.
Наистина плетътъ бѣ гнилъ и старъ,
ала стана седалище за птичий царь--
зеръ случватъ се прищѣвки у царетѣ.
Дали да стори честь на плетоветѣ,
или нѣма за него тронъ достоенъ тамъ--
ни дѫбъ,нито скала--това не знамъ,
ала едвамъ
бѣ кацналъ и на други плетъ прехвръкна самъ.
Съгледа го една кокошка качулата
и предъ съседката си почна да мѫдрува:
-Защо кумичке,толкова мълвата
зарадъ орлитѣ все хортува?
Тѣ нѣматъ повече отъ насъ--това личи--
нито нозе,нито очи.
Нима летежа имъ се тачи и прославя?
Че ти видѣ ли де бѣ кацналъ по-напредъ?
Че туй и азъ да искамъ ще направя--
да прелетя отъ плетъ на плетъ!
Нали видѣхме днесъ отблизко:
досущъ тъй,както ний и --и тѣ така
летятъ на ниско.

Не бива ний да имъ се чудимъ вече!"
Нещастниятъ орелъ слуша,чака,
дотегна му най-сетне тозъ брътвежъ и рече:
-О,права си,ала едно забравящъ ти,
тазъ истина навредъ позната:
орелътъ и по-низко отъ кокошкитѣ лети,
ала кокошкитѣ не стигатъ въ небесата!.."

Кога присѫждате божествения даръ
на нѣкого--не бива време да хабите
та слабоститѣ му да изброитѣ--
търсете онова, въ което той е царь!

-о- -о- -о-

ЦДИОТО ПЪРЖ.
ИСТОР. АРХИВ

ЖАБА И ВОЛЪ.

Върху една ливада волъ пасѣше.
Госпожа жабата съзрѣ го
и пожела да стане едра като него--
тя завистница безподобна бѣше!
Разкрачи се,пъхти и се надува
и пита дружитѣ си:"-Стигнахъ ли го вече,
я вижте,жабички,-вамъ какъ се струва?"
А тѣ се смѣятъ:"-Не,кумичке,много си далече!"
Отвръщатъ й."-Ами сега?""-Все туй е!"
И мжчи се тя пакъ да се надуе
и повторъ пита:"-Е,станахъ ли по-добре?"
"-О,не!-отвръщатъ й,-ощъ много,много трѣба...'
И свърши най-подиръ съсъ туй горката жаба,
че отъ надуване се пръсна и умрѣ!

Тазъ работа е тъй отъ време-оно чакъ:
когато сетнятъ селякъ
реши да заживѣе като нѣкой пръвъ гражданинъ,
а жалкиятъ беднякъ--като дворянинъ!